

سال سخت

یک سال دیگر بر عمر صنعت کفش افزوده و تاریخ آن پربارتر شد. سال‌های سختی که هر چه می‌گذرد، تکانه‌های آن بیشتر می‌شود. چند سالی است برای پیگیری یک گزارش با واحدهای تولیدی روبه‌رو می‌شویم که تعطیل شده‌اند یا برنامه‌ای برای ادامه راه ندارند که سال به سال هم بر تعداد این طبقه اضافه می‌شود. در این شماره، ۴ فعال صنعت کفشی که درباره وضعیت تولید با آنها تماس گرفته شده بود، یا تعطیل کرده بودند یا نیمه‌تعطیل بودند. وقتی می‌پرسید چرا تعطیل کرده‌اید، گویا از فرد عزیز از دست داده، می‌پرسید چرا عزیزت فوت کرده است؟ فرد آنقدر در سوگ است که حوصله پاسخ ندارد و فقط او را عصبی‌تر و ناراحت‌تر کرده‌اید؛ اما در پس این فشارها و البته به قیمت گزاف، میدان برای توانمندا و کاسبکارانی می‌ماند که خوشفکر هستند و از نمودهای تحولات حال حاضر، ضرورت تغییر را دریافته‌اند. تاکید این نکته که «بی‌مایه فقیار است» نیز باید به این مطالب افزود. افرادی با سرمایه‌گذاری، نه برای بزرگ شدن آماری، که در راستای روزآمدی، منابع مالی کافی در اختیار دارند. افرادی که پس از چند دهه فعالیت امروز ناچار به خالی کردن میدان هستند در جایی مسیر را به اشتباه پیموده‌اند و شوربختانه در شرایط اقتصادی فعلی، حتی دولت هم نمی‌تواند دست آنها را بگیرد و به شعارهای پرطمطراق حمایت از تولید و ... بسنده کرده است. در نهایت اینکه فعالان صنوف مختلف صنعت کفش به اتفاق معتقدند سال آینده، سال سخت‌تری خواهد بود.

را حفظ کنند. چک‌های برگشتی زیاد شده و سال آینده به آمار آنها افزوده خواهد شد. یک سلسله مسائل جهانی هم به این دشواری دامن می‌زند. بازار صادرات به افغانستان و عراق نیز کوچک شده، زیرا تاجر افغان هم می‌گوید انبارهایش مملو از کالا بوده و به فروش نرفته است. در چنین شرایطی، رقبای ترکیه و چین هم در بازار حضور فعال دارند؛ بنابراین تولید مستمر نخواهد بود تا هنگامی که فروش نباشد. افت تولید سبب شده از هر ۳ دستگاه، یکی روشن باشد. سرمایه‌ها برگشت نشود بدهی افراد زیاد شده و در نهایت ناچار به تعطیل کردن هستند؛ بنابراین پیش‌بینی می‌شود سال ۱۴۰۳ سال ریزش تولید باشد، زیرا واحدهای صنعتی نمی‌توانند هزینه‌های خود را پر کنند. در صنف ماشین‌آلات ۵۰ درصد تولیدی‌ها نتوانستند خوب کار کنند. نرخ تورم، افزایش هزینه‌ها، نوسان قیمت دلار و ... باز هم بازار تقاضا را کوچک‌تر می‌کند. افزایش قیمت دلار ممکن است صادرات را بهتر کند، اما سرمایه‌ها با توجه به کاهش ارزش پول ملی آب می‌رود و قدرت خرید مردم پایین‌تر می‌آید. بانک‌ها با تولید همراهی ندارند و تولیدکننده است که برای فروش تسهیلات به مشتری خود می‌دهد. توان مالی محدود تولیدکننده هم پایانی جز تعطیلی ندارد. از سوی دیگر، کارگر هم رغبتی به فعالیت در امور تولیدی ندارد، زیرا درآمد مناسبی وجود ندارد. این‌گونه نیست که کارفرما قدرت مالی پرداخت مزد بیشتر داشته باشد، اما ندهد. اگر دولت از هر واحد خصوصی که اشتغالزایی ایجاد کرده، حمایت نکند و خرد جمعی نباشد، صنعت دچار چالش‌های اساسی‌تر می‌شود؛ بنابراین چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای برای سال آینده متصور نیست.

تولیدکننده فقط از تولید حمایت می‌کند عقیل نظری، ماشین‌ساز

امسال با وجود بازار فروش، به سختی گذشت؛ علی‌رغم مثبت‌اندیشی، سال آینده را خوب نمی‌بینم، چون کشور دچار رکود اقتصادی است. آنچه از زبان کارشناسان اقتصاد عنوان می‌شود، نگرانی‌ها را بیشتر می‌کند. بسیاری از واحدهای صنعتی ماشین‌آلات را برای فروش حراج کرده‌اند. طبق روال هر ساله باید در ماه‌های بهمن و اسفند سفارش کار تا خرداد و تیر می‌گرفتیم. خیلی‌ها اعلام نیاز می‌کنند، اما به دلیل شرایط بد نمی‌توانند هزینه کنند. در روزهای پایانی سال، هنوز سفارش فعالان حوزه ماشین‌آلات کامل نشده و وضعیتی رقم خورده که در ۳ دهه گذشته تجربه نشده بود.

عنوان شد، امسال با وجود فروش، سال خوبی نبود، زیرا تولیدکننده محصول تولیدی خود را به فروش می‌رساند، اما در ادامه برای خرید قطعات و مواد اولیه هزینه بیشتری باید بپردازد، زیرا نوسان در بازارهای گوناگون بسیار بالا است. در حال حاضر سودی وجود ندارد و فعالیت‌ها سربسته بوده که واحدهای صنعتی بقای خود

رقابت «سود بانکی» و «سود تولید»

بهرامعلی کریمیار، قالب ساز

جوانان کمتر از صنعت استقبال می کنند. نسل جوان اشتیاقی به فعالیت در عرصه تولید ندارد، چون صرفه اقتصادی ندارد. بخش خدمات مانند تاکسی های آنلاین، درآمد بیشتری دارد و افراد بهتر می توانند گذران معیشت کنند. تجربه حدود ۵۰ ساله من می گوید، سال آینده، صنعت ضعیف تر خواهد شد.

اما راهکار چیست؟ واحد تولیدی امروز درگیر تامین هزینه های روزمره بوده و فشار بیمه و مالیات، وضعیت آن را بغرنج تر کرده است. چرا دولت در این باره همراهی نمی کند در حالی که تولیدکننده می تواند با سپرده گذاری سرمایه ای که در تولید هزینه کرده، به راحتی با سود بانکی زندگی

بی دغدغه و راحت تری داشته باشد. بسیاری از صنعتگران تمایل به تعطیل کردن دارند، اما بیکاری همان تعداد اندک کارگری که برایشان مانده، باعث می شود دست و دلشان بلرزد. تولیدکنندگان پایین دست مانند قالب ساز، زیره ساز و... به کارخانجات کفش التماس می کنند تا خرید داشته باشند. آنها هم برای اینکه کار ارزان تر تمام شود، آنقدر چانه می زنند که سودی در انتهای کار نمی ماند. خرید یک دستگاه CNC به ۱/۵ میلیارد تومان سرمایه نیاز دارد. با سودهای ۲۰ تا ۳۰ درصدی بانک ها، آیا تولیدکننده به سپرده گذاری و دریافت سود بدون دردسر تشویق نمی شود؟ امروز قالب ساز چینی ۳۰ دستگاه CNC وارد کشور کرده و در قم قرار است کارخانه قالب سازی راه اندازی کند. آیا تولیدکننده داخلی با چنین شرایطی، توان رقابت با سرمایه گذاران خارجی را دارد؟ اقتصاد دچار آسیب شده و از زمان سفارش کار تا تحویل آن، قیمت ها تغییر می کند. درخواست ما از دولت این است که مالیات ارزش افزوده را به حقوق کارگر اضافه کند تا آنها با دلگرمی کار کنند. یا این مبلغ را از حق بیمه کارگر کم کند تا شرایط زندگی بهتری داشته باشد و انگیزه ای برای کار در واحدهای صنعتی شود. می توان پیش بینی کرد سال آینده ۱۰ تا ۱۵ درصد واحدهای تولید کوچک، دیگر توان تولید نداشته باشند و به زودی از گردونه رقابت خارج شوند.

سال امیدوارکننده به شرط روزآمدی

آرمین بخشی، زیره ساز

کسانی تعطیل شدند که هزینه نکردند. تولیدکننده ای که برای تکنولوژی روز و مواد اولیه باکیفیت هزینه نکند، چاره ای جز تعطیلی ندارد. اگر تولید روزآمد باشد حتی محصولات داخلی پاسخگو بازار کشور هم نخواهند بود. آیا در حال حاضر کالاهای خارجی در بازار ایران فروش ندارد؟ قرار نیست هر کس با هر کاری بازار داشته باشد. امروز همه دنبال کالای باکیفیت هستند. محصول باکیفیت هم در داخل و هم در خارج، بازار خوبی دارد. اقتصاد در کل وضعیت مساعدی ندارد و نوسان بازار دلار، تولیدکنندگان را آزار می دهد، اما اگر محصولات باکیفیت مطلوب تولید شود، پاسخگوی حجم تقاضا موجود خواهد بود.

تولیدکنندگان زیادی در کشور فعالیت دارند، اما تعداد بسیار محدودی هستند که به روز بوده و محصولات نو به بازار عرضه می کنند. امروز صنعتگران از کشورهای دیگر وارد بازار ایران شده و فعالیت دارند. چرا فعالیت شان رونق دارد؟ چون به روز تولید می کنند. چرا کیفیت محصولات داخلی باید به گونه ای باشد که خریدار جنس خارجی را به ایرانی ترجیح دهد؟ لزوماً نباید به دنبال مواد اولیه ارزان بود. اگر صنعتگر شم اقتصادی داشته باشد و تغییرات سلیقه را دنبال کند و آگاهی درست از بازار داشته باشد، هزینه بیشتری می کند تا مشتری را راضی نگه دارد. سال آینده سال خوبی برای تولید خواهد بود، به شرط آنکه کالاهای تولید داخل روزآمد شده و با کیفیت مطلوب تولید و عرضه شوند.

سالی که نکوست از بهارش پیداست

علی محقق، تولیدکننده کفش

صنعت سال خوبی را پشت سر گذاشت. سال آینده هم بسیاری از تولیدکنندگان توان تولید نخواهند داشت. نزدیک شب عید است، اما بیشتر محصولات در انبارها و فروشگاهها بدون تقاضا دیو شده‌اند. نزدیکی شب عید باعث شده فروشگاهها محصولات را تهیه کنند، اما هنوز نتوانسته‌اند به فروش برسانند. اگر پیش از شهریور هر فروشگاه روزانه ۷ تا ۸ میلیون تومان فروش داشت در فصل خرید پایان سال به یک تا ۲ میلیون تومان رسیده است. تولیدکننده یا فروشگاهدار در نمایشگاههای بهاره زیرقیمت، محصولات را به فروش می‌رساند تا بتواند هزینه آب و برق و حقوق کارگران را بپردازد. در واقع از شهریور به بعد بازار دچار رکود شد. نمایشگاههای بهاره به فروشگاهها و بنکدارها آسیب می‌زند. فشارهای مالیاتی و بیمه‌ای هم موضوع دیگر بوده که در حال آسیب به صنعت است؛ ضمن آنکه بانکها و سایر نهادهای دولتی همراهی لازم را با تولید ندارند. در چنین شرایطی، حال پرسش این است که فروشگاهداران چگونه چکهای خود را پاس کنند؟ پس از ایام نوروز چکهای زیادی برگشت می‌شود؛ تولیدکننده یا باید خانه بفروشد یا واحد تولیدی خود را به حراج بگذارد. رویکرد دولت به تولید و بازار باید هوشمندانه‌تر باشد. زمانی تولیدکننده در چنین ایامی وقت سر خاراندن نداشت، اما راکدی بازار سبب شده تولیدی‌ها از ۳۰ بهمن دست نگه دارند. چنین وضعیتی نشان می‌دهد سال آینده، شرایط سخت‌تر خواهد شد.

سال به سال دریغ از پارسال

محمد غلامی‌نژاد، زیره‌ساز

سال آینده، ادامه روند امسال خواهد بود و بسیاری تعطیل خواهند کرد. سرمایه‌ای وجود ندارد به همین دلیل کاسبی هم نیست. تولیدکننده کفش را تولید کرده، اما فروش نمی‌رود، چون تقاضا نیست؛ از این‌رو حلقه‌های قبل مانند قالب‌ساز، زیره‌ساز و... هم سفارش کاری ندارند. دولت باید درهای را باز کند، بلکه فعالیت‌ها راه بیفتد. سرمایه در گردش یکی از چالش‌هاست. خرج مردم از درآمدشان پیشی گرفته و نمی‌توانند خرید داشته باشند. کساد بازار مختص به یک صنف نبوده و حلقه‌ها در یک زنجیره بهم متصل هستند. سال قبل بهتر از امسال بود و سال بعد بدتر از امسال؛ سال به سال دریغ از پارسال. پس از ۵ دهه فعالیت امروز هیچ برنامه‌ای برای تولید سال آینده ندارم.

